

Seat No. : _____

TT-105

M.A. Sem.-III

May-2013

504 EA Gujarati

(Sahitya Swaroop Padya)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. આખ્યાન સ્વરૂપની વિભાવના સમજાવી તેના સમગ્ર લક્ષણો નિદર્શનો સાથે રજૂ કરો. ૧૪

અથવા

આખ્યાન સ્વરૂપની વસ્તુસંકલના અને પાત્રાલેખન સંદર્ભને ધ્યાનમાં રાખીને વિવિધ આખ્યાનોને કેન્દ્ર કરી તેની ચર્ચા કરો.

૨. નોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) 'નળાખ્યાન' શીર્ષક

(૨) નળનું પાત્રાલેખન

(૩) 'નળાખ્યાન'માં રસ

(૪) દમયંતીનું પાત્રાલેખન

૩. ખંડકાવ્યના સ્વરૂપની વિભાવના તેના સમગ્ર લક્ષણોના નિદર્શનો સાથે રજૂ કરો. ૧૪

અથવા

તમને ગમતા કોઈપણ ત્રણ ખંડકાવ્યોમાં ખંડકાવ્યના લક્ષણો નિદર્શન સાથે રજૂ કરો.

૪. નોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) 'ઉપહાર' કાવ્યનો આસ્વાદ કરાવો.

(૨) 'ચક્રવાકમિથુન' કાવ્યનો રસ

(૩) 'અતિજ્ઞાન' કાવ્યમાં સહદેવનો સંઘર્ષ

(૪) 'વસંતવિજય' કાવ્યનો આસ્વાદ

૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

- (૧) આખ્યાન કયા સમયનું સ્વરૂપ છે ?
- (૨) કડવું કેટલા વિભાગમાં વિભક્ત હોય છે ?
- (૩) 'નળાખ્યાન'ની રચના સંવત જણાવો.
- (૪) 'નળાખ્યાન'નું કથાવસ્તુ કયા મહાકાવ્યમાંથી લેવાયું છે ?
- (૫) 'નળાખ્યાન'ની કડવા સંખ્યા જણાવો.
- (૬) 'હો હરિ સત્યસંઘાતી, હરિ,
હું કહીયે નથી સમાતી'

પ્રસ્તુત પંક્તિ કોણ બોલે છે ? કઈ કૃતિમાં ?

- (૭) ઈંદુમતીનું પાત્ર કઈ કૃતિમાં આવે છે ?
- (૮) પ્રેમાનંદે 'પુણ્યશ્લોક' શબ્દ કયા પાત્ર માટે પ્રયોજ્યો છે ? પાત્રનું નામ જણાવો.
- (૯) કવિ કાન્તની જન્મ અને મૃત્યુ તારીખ જણાવો.
- (૧૦) 'પૂર્વાલાપ'માં ખંડકાવ્યો કેટલા છે ? કયા-કયા ?
- (૧૧) 'નળાખ્યાન'માં આવતા નાગનું નામ શું છે તે કોને મળે છે ?
- (૧૨) 'નહીં નાથ ! નહીં નાથ !
ન જાણો કે સવાર છે !'

પ્રસ્તુત પંક્તિ કયા કાવ્યની છે ? કાવ્યનું શીર્ષક જણાવો.

- (૧૩) 'સુરતાની વાડીના મીઠા મોરલા' કઈ કૃતિમાં આવતી પંક્તિ છે ? કૃતિનું શીર્ષક જણાવો.
- (૧૪) કાન્તે લખેલા ઊર્મિકાવ્યોમાંથી કોઈપણ ત્રણ ઊર્મિકાવ્યોના નામ આપો.